

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

689

VITENDO VYA KUJIFUNZA SAYANSI

Muda: Saa 3.

Mwaka : 2008

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu **A**, **B** na **C**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na maswali **mawili (2)** kutoka katika kila sehemu **B** and **C**.
3. Sehemu **A** ina alama **40** na sehemu **B** na **C** zina alama 30 kila moja.
4. Vifaa vya mawasiliano na vitu vyote visivyoruhusiwa **havitakiwi** ndani ya chumba cha mtihani.
5. Andika **namba yako ya mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

1. (a) Taja aina mbili (2) za magonjwa yanayotokana na ukosefu wa lishe bora.
(b) Orodhesha makundi matatu (3) ya vyakula.
2. (a) Fafanua maana ya "afya ya jamii".
(b) Eleza kwa kifupi njia mbili (2) za kujikinga na ugonjwa wa Kipindupindu.
3. (a) Bainisha dalili nne (4) za mtoto mwenye utapiamlo.
(b) Taja vyanzo viwili (2) vya kelele zinazohatarisha afya katika mazingira ya shule.
4. (a) Orodhesha faida tatu (3) za mazoezi ya viungo kwa mtoto.
(b) Eleza njia mbili (2) za kuzuia kuenea kwa ugonjwa wa kifua kikuu (TB).
5. (a) Fafanua umuhimu wa kubadilishana taarifa za afya kati ya walimu na wazazi.
6. Ainisha mambo manne (4) yanayoonesha kuwa chakula kimeharibika.
7. (a) Taja vifaa viwili (2) vinavyoweza kutumiwa kunywa maji safi na salama katika kituo cha elimu ya awali.
(b) Bainisha faida tatu (3) za kupanda miti shuleni.
8. (a) Eleza hatua nne (4) za kumhudumia mtu aliyepata mshtuko.
(b) Taja aina mbili (2) za taka zinazotoka shuleni.
9. (a) Orodhesha misismsi minne (4) ya kuzingatia unapo mfanyia mtoto uchunguzi wa mwili.
10. (a) Eleza kwa kifupi sababu mbili (2) zinazofanya elimu ya afya kuwa muhimu katika Vitendo vya Kujifunza Sayansi.
(b) Taja mambo mawili (2) yanayoashiria kuwa mtoto ana matatizo ya kuona darasani.

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali mawili (2) kutoka katika sehemu hii.

11. (a) Fafanua njia sita (6) za kuwafundisha wanafunzi kuhusu kanuni za lishe bora kwa kutumia vitendo shuleni.
- (b) Jadili athari nne (4) za uchafuzi wa hewa kwa afya ya watoto.
12. (a) Eleza umuhimu wa chanjo kwa watoto na taja aina tatu (3) za chanjo za utotoni.
- (b) Bainisha vyanzo vitano (5) vya magonjwa ya tumbo katika mazingira ya shule.
13. (a) Kwa nini mazoea ya kufanya usafi ni muhimu kwa mwalimu kufundisha kwa vitendo? Toa sababu tano
- (b) Eleza maana na faida tano (5) za kufanya uchunguzi katika upimaji wa maendeleo ya mtoto.

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu maswali mawili (2) kutoka katika sehemu hii.

14. Jadili namna mwalimu atakavyofundisha wanafunzi wa elimu ya awali kuhusu makundi ya vyakula kwa kutumia njia zifuatazo:
- (a) Njia ya Nyimbo na Mashairi.
- (b) Njia ya Maonyesho.
15. (a) Fafanua maana ya "Elimu kwa Ajira" na jinsi inavyotumika kuboresha Vitendo vya Kujiifunza Sayansi.
- (b) Tofautisha Upimaji Endelevu na Upimaji Tatuizi na faida zake katika somo hili.
16. (a) Jadili mambo sita (6) yanayotakiwa kuzingatiwa wakati wa kuandaa zana za kufundishia kwa ajili ya watoto wa elimu ya awali.
- (b) Bainisha changamoto tano (5) zinazowakabili walimu wa elimu ya awali katika kushirikisha jamii kwenye masuala ya afya na usafi.